

พุทธศาสนากับชะตามนุษย์

เมื่อวันอาทิตย์ที่ 29 สิงหาคม 2553 คุณสมนึก กาญจนวงศ์ หรือชื่อที่ชาวFairbanks เรียกกันอย่างคุ้นเคยว่า คุณก้อยเจ้าของร้านอาหาร

บ้านไทย ลูกชาย พนักงานและเพื่อนร่วมงานของร้านบ้านไทยทุกคนมีความตั้งใจ จริงใจ และเต็มใจร่วมกันทำบุญที่ร้าน โดยการไหว้พระ สมาทานศีล ฟัง

ธรรม ตักบาตร ถวายทาน กรวดน้ำรับพร เมื่อพระภิกษุสงฆ์ตักอาหารที่พุทธศาสนิกชนถวายใส่บาตรอย่างครบถ้วนแล้ว จึงส่งมอบอาหารที่เหลือคืนแก่พุทธศาสนิกชนได้รับประทานต่อไป

พระภิกษุสงฆ์ฉันภัตตาหารเพล พุทธศาสนิกชนรับประทานอาหารร่วมกัน ในการทำบุญครั้งนี้มีชาวอเมริกันคนหนึ่งมีภรรยาเป็นคนไทยมีลูกชายหนึ่งคน ลูกสาวหนึ่งคนเคยไปเที่ยวเมืองไทยบ่อยๆ สนใจวิถีชีวิตไทย ตลอดถึงเรื่องบ้านเมืองไทยอย่างใกล้ชิด

พอสมควร

เมื่อพระภิกษุสงฆ์ฉันภัตตาหารเสร็จแล้ว ได้เข้ามานั่งพับเพียบสวยงามตรงหน้าและสนทนาด้วยความอ่อนน้อมสมกับเป็นแขกคนไทยที่เข้าถึงวัฒนธรรมไทยที่เดียว

เขาตั้งคำถามด้วยความสุภาพว่า จริงหรือไม่ที่บ้านเมืองวุ่นวายทุกวันนี้ เป็นเพราะดวงเมืองหรือโชคชะตาของเมืองไทยไม่ดีใช่ไหม ฟังคำถามอย่างนี้แล้วยอมรับว่า เขาสนใจข่าวสารบ้านเมืองไทยอย่างลึกซึ้ง เพราะไม่เพียงแต่จะวิเคราะห์การเมืองไทยเชิงโครงสร้างเท่านั้น แต่ยังเจาะลึกถึงความเชื่อท้องถิ่นที่คนสนใจการเมืองมักจะนำมาเป็นปัจจัยตัวหนึ่งในการวิเคราะห์การเมืองบ่อยๆ เมื่อชาวอเมริกันถามอย่างนี้ก็แสดงว่า เขาติดตามข่าวเมืองไทยลึกซึ้งมากกว่าสำนักข่าวใหญ่ๆ ในอเมริกาเสียอีก

อาตมาจึงได้ตอบเขาว่า หลายปีมาแล้วเวลานักวิเคราะห์การเมืองไทยจะวิเคราะห์การเมือง นอกจากจะวิเคราะห์ในทางวิชาการโดยใช้ปรากฏการณ์ทางการเมืองเป็นฐานแล้ว ยังวิเคราะห์โดยอาศัย

ความเชื่อทางไสยศาสตร์และโหราศาสตร์เป็นปัจจัยเสริมเข้ามา
วิเคราะห์ด้วยเสมอๆ

เนื่องจากอาตมาเป็นภิกษุสงฆ์ในพระพุทธศาสนา มีหน้าที่
โดยตรงในการเผยแพร่ข้อมูลความรู้ทางพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง
จึงละเว้นเสียที่จะไปรับรอง หรือปฏิเสธการทำนายทายทักดวงชะตา
ราศีของคนหรือของบ้านเมือง แต่อาตมาจะเสนอมุมมองเชิงพุทธ
ซึ่ง

ไม่ได้สอน
ราศี
เหนือ
ชีวิตมนุษย์

พระพุทธเจ้า
เรื่องโชคชะตา
อำนาจลึกลับ
ธรรมชาติเหนือ
แต่พระพุทธเจ้า

ทรงสอนเรื่องของการกระทำของมนุษย์ที่เรียกว่าหลักกรรม เป็น
ตัวกำหนดชีวิตของมนุษย์ ตลอดถึงปัจจัยอื่นๆอันเป็นองค์ประกอบ
อีกหลายอย่างที่จะเข้ามารวมกันเป็นตัวกำหนดการกระทำของมนุษย์
หรือวิถีชีวิตมนุษย์ให้ดีขึ้นหรือชั่ว

พระพุทธเจ้าเคยตรัสว่า กรรม หรือการกระทำ เป็นเครื่อง
แบ่งแยกมนุษย์ว่า ดีหรือชั่ว การกระทำจะเป็นเครื่องบ่งชี้ชัดเจนไปว่า

ดีหรือไม่คืออย่างไร โดยพระองค์ตรัสว่า ทำดี ดี ทำชั่ว ชั่ว เหมือนคน
หว่านพืชอย่างไรก็ได้รับผลอย่างนั้น

ความดีหรือชั่วจะให้ผลอย่างสมควรแก่การกระทำอย่างยุติธรรม
ในตัวของมันเองตามกฎของธรรมชาติ ผลของการกระทำจะไม่
เปลี่ยนแปลงไปตามความชอบหรือความชัง การยอมรับหรือการ
ปฏิเสธของใครๆ แต่จะเป็นไปตามสมควรแก่เหตุเสมอ

พระพุทธศาสนาจึงไม่กล่าวถึงเรื่องของโชคชะตา มีแต่เรื่อง
ของเหตุปัจจัย

การกระทำ การพูด หรือการคิดของมนุษย์ ดีก็ตาม ชั่วก็ตาม
จะเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิตของมนุษย์ทั้งในปัจจุบัน และบางสิ่ง
บางอย่างยังเป็นเหตุก่อให้เกิดผลต่อไปในอนาคตด้วย

เมื่อได้เข้าใจหลักกรรมในทางพระพุทธศาสนาแล้ว การ
วิเคราะห์ทิศทางการเมืองไทยในอนาคตจึงไม่ขึ้นอยู่กับโชคชะตาฟ้า
ลิขิตหรือดวงเมืองแต่อย่างใด แต่ขึ้นอยู่กับ การกระทำ การพูด และ
การคิดของนักการเมืองผู้เข้าไปบริหารควบคุมกลไกทางการเมือง
และประชาชนชาวไทยผู้ตัดสินใจเลือกสรรว่าจะให้ใครเข้าไปบริหาร
จัดการหรือควบคุมกลไกของการเมืองไทย

การพูดและการคิดเหมือนกันทั้งนั้น สิ่งที่ทำให้การเมืองดีหรือไม่ ดีก็ขึ้นอยู่กับการทำ การพูด และการคิดของนักการเมืองและของ ประชาชนในประเทศนั้นๆอีกว่า จะทำดี พูดดี และคิดดี หรือ ทำ ชั่ว พูดชั่ว และคิดชั่ว

หนุ่มน้อยคนหนึ่งนั่งฟังการสนทนาอยู่ใกล้ๆถามขึ้นมาว่าหลวง พ่อครับ แล้วใครลิขิตโชคชะตามนุษย์ล่ะครับ

คำตอบก็เหมือนเดิม แต่แคบลงกว่าเดิมคือ การทำ การพูด และการคิดของมนุษย์นี้แหละเป็นผู้ลิขิตชีวิตมนุษย์ของตนๆ ดังที่ พระพุทธเจ้าตรัสว่า มนุษย์มีกรรมเป็นของตน ทำดี ดี ทำชั่ว ชั่ว

เพื่อให้การทำ การพูด และการคิดเป็นไปในทางที่ถูกต้องไม่ ผิดพลาด ควรใช้สติปัญญาเป็นเครื่องนำทาง โดยการพิจารณา ทบทวน การทำ การพูด การคิดอยู่เสมอๆ ว่าการทำ การพูด และ การคิดใดๆ เป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขทั้งตนเองและ ผู้อื่น ก็หมั่นกระทำสิ่งนั้นบ่อยๆเพิ่มพูนให้มากขึ้น แต่การทำ การ พูด และการคิดใดๆ เป็นไปเพื่อความเดือดร้อนทั้งตนเองและผู้อื่น พึงหลีกเลี่ยงให้ห่างไกล งดเว้น ลด เลิก ละ หลีกให้ห่างไกล ไม่ให้เข้ามาใกล้ชีวิตอีก แล้วชีวิตจะมีแต่ความโชคดียึดตลอดไป

ชีวิตที่จะเดินต่อไปข้างหน้า จึงมิใช่ชีวิตที่มีหมอดูเป็นผู้นำ แต่เป็นชีวิตที่มีสติปัญญาเป็นผู้นำ

พระพุทธเจ้าตรัสว่าผู้มีสติเป็นผู้เจริญทุกเมื่อ คนที่เจริญสติอยู่เป็นประจำต้องพบความเจริญเป็นประจำอยู่รำไป พระพุทธเจ้าตรัสว่า แสงสว่างเสมอด้วยปัญญาไม่มี แสงสว่างที่ต้องใช้เชื่อเพลิงเป็นเชื้อ พอหมดเชื้อเพลิงแสงสว่างก็หริ่งและมอดดับไป แต่แสงสว่างคือปัญญา สว่างไสวได้โดยไม่ต้องอาศัยเชื่อเพลิงแต่ประการใด ยืน เดิน นั่งนอนอยู่ตรงไหนอย่างมีสติ แสงสว่างทางปัญญาก็จะสว่างจ้าอยู่ที่นั่น

ยังมีสมาธิคือความตั้งใจมั่นเข้ามาสนับสนุนด้วยแล้ว ยิ่งส่งเสริมให้แสงสว่างทางปัญญาสว่างจ้า เฉียบคมในการตัดปัญหาอุปสรรคและความทุกข์ในชีวิตได้มากยิ่งขึ้น

พระพุทธเจ้ายังตรัสว่า การได้ปัญญาเป็นความสุข

มนุษย์มีวิธีการแสวงหาความสุขมากมายหลากหลายวิธีด้วยกัน แต่ละวิธีมักจะต้องแลกมาด้วยเงินทอง ข้าวของ ความเหน็ดเหนื่อย บางที่ต้องแลกด้วยความป่วยไข้ พิกุลพิการ หรือแม้กระทั่งสุ่มเสี่ยงต่อความตาย

แต่ความสุขที่เกิดจากปัญญา เป็นความสุขแท้ที่ไม่มี
ผลข้างเคียงเป็นความสูญเสียแต่อย่างใด

พ่อครัวประจำร้านถามว่า ทราบว่าสตินี้ดีแน่ แต่เวลาลืมสติ
จะก็นำสติคืนมาได้อย่างไรครับหลวงพ่

จึงถามเขาว่าเคยได้ยินคำว่าพุทโธไหม

เขาตอบว่าเคยได้ยินครับ

นั่นแหละโยม สิ่งที่จะตามหาสติที่ลืมไว้กลับมาช่วยงานเพื่อ
ไม่ให้จิตใจว่างจากสติ เวลาโยมหันผัก แทนที่จะร้องเพลงไปหัน
ผักไปอย่างแต่ก่อน ก็อาจจะพิมพ์เบาๆว่า พุทโธ ๓ ไปก็ได้ หรือ
เวลาผิดผัก ผักก้วยเตี้ยว ต้มแกงทอด ก็อาจจะพิมพ์เบาๆว่า พุทโธ ๓
ทุกครั้งที่ยับตะหลิวปรุงอาหารจะทำให้เพลินใจได้อีกต่างหาก
เป็นการทำงานที่มีกำไรหลายต่อ ทำงานเป็นสุข สงบ ใ้บุญ ใ้
ผลงานออกมาดี เพราะตั้งใจทำอย่างดี

เขาถามต่อไปว่า ถ้าทำไม่ได้ตลอดละครับหลวงพ่

ก็ตอบเขาไปว่า นานๆ ทำครั้งหนึ่งก็ยังดีกว่าไม่ทำเอาเสียเลย
เหมือนกับการเก็บออมเงิน นานๆ จะเก็บออมสักครั้งหนึ่ง ก็ยังดีกว่า

การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ซื่อซ่าวของมาทิ้งๆขว้างๆ จนหมดเกลี้ยงกระเป๋า หรือเป็นหนี้ไซ้ใหม่

เมื่อสะสมสติได้ดี เวลาสะสมสะสมต่างก็จะสะสมได้ดีไม่แพ้กัน ดังที่กล่าวกันว่า ทำอะไรต้องมีสติสตั้งค์หน่อย

ถ้าหมดสติแม้มีสตางค์ก็แย่นั่นๆ แต่ถ้าหมดสตตั้งค์ยังมีสติ ครบถ้วนอยู่ก็หาสตตั้งค์เอาใหม่ได้ไซ้ใหม่

เขายกมือขึ้นสาธุท่วมหัวพร้อมด้วยรอยยิ้มที่เห็นด้วยอย่างเต็ม ใจหน้า

พนักงานทั้งหมดที่ไปรับประทานอาหารร่วมกัน ค่อยๆทยอย มาฟังการสนทนาธรรมะไป ยิ้มหัวกันไปตามประเด็นต่างๆที่ชอบ ใจ โดยเฉพาะประเด็นที่ว่าทำอะไรก็ใส่พุทธโธเข้าไปให้มากที่สุด เท่าที่จะทำได้ อาหารทุกชนิดที่ทำด้วยความตั้งใจใส่พุทธโธเข้าไป จะกลายเป็นอาหารทิพย์ อร่อยและติดอกติดใจลูกค้า เมื่อลูกค้าอิม ท้องประทับใจ พนักงานก็ต้องอิมทิปตามไปด้วยอย่างทั่วถึง (เสียง ฮาครืนใหญ่ดังพร้อมกัน โดยมีได้นัดหมายเมื่อมาถึงคำว่าทิป)

สนทนาธรรมกันไปจนกระทั่งเวลาร่วมบ่ายสองโมง จึงได้ให้

พรอีกครั้งหนึ่ง ขอบคุณและ
อนุโมทนาท่านเจ้าภาพและพนักงานที่
ร่วมกันทำบุญและตั้งวงฟังธรรมด้วย
ความตั้งใจ เต็มใจ จริงใจ อิ่มใจ
อิ่มท้องโดยทั่วกัน หนูน้อยสองคนที่

ตามคุณพ่อคุณแม่มา
ไหว้แบบเบญจาง
ถูกต้อง ร่วมฟัง
คำถามด้วยอย่าง
สีสนสร้างควม
ธรรมให้แก่ผู้ร่วมฟัง
น้อย

ทำบุญ ได้ฝึกกราบ
คประดิษฐ์อย่าง
ธรรมและตบ
สนุกสนาน เพิ่ม
ประทับใจในการฟัง
ธรรมในครั้งนี้ได้ไม่

งานเลิกแล้ว ตอนค่ำคุณเจน นักศึกษาปริญญาโท University of
Alaska Fairbanks ได้ส่งภาพการทำบุญและฟังธรรมมาให้พร้อมด้วย
ข้อความสั้นๆมายัง Face book of Sky Temple หรือวัดลอยฟ้าว่า
หลวงพ่อกะวันนี้หนูมีความสุข อิ่มใจทั้งวันค่ะ จึงตอบเธอกลับไป
ด้วยถ้อยคำสั้นๆว่า ความรู้สึกแบบนี้แหละเรียกว่า อิ่มบุญ

ความอิมบูนก็เป็นตัวอย่างของการทำดี พุคดี กิดดีอีกอย่างหนึ่ง
ที่เราลงมือทำและรับผล เป็นความสุขสงบ อิ่มใจที่นี้และเดี๋ยวนี้
โดยไม่ต้องรอคอยให้ใครคลบนาคาล ลิขิตหรือให้รางวัลแต่อย่างใด
แต่เป็นเรื่องที่ตั้งใจเอง ทำเอง รับรู้ได้เอง เป็นความจริงที่สัมผัสได้
เหนือดวงชะตาหรือฟ้าลิขิต

30 สิงหาคม 2553

Fairbanks, Alaska.

ดร.พระมหาจรรยาสุทธิญาโณ

เจ้าอาวาสวัดลอยฟ้า (Sky temple no boundary)

www.skytemple.org